

CLAEYS, Hendrik, priester-dichter en redenaar (Zomergem 7 december 1838 - Gent 17 november 1910).

Kleermakerszoon, die op dertienjarige leeftijd in de literatuur debuteerde onder invloed van K.L. Ledeganck, een familievriend. Hij was leerling aan het college te Sint-Niklaas, seminarist te Gent, student te Leuven (waar hij leerling was van J.B. David en lid van Met Tijd en Vlijt), leraar te Oudenaarde (1864) en Sint-Niklaas (1869), pastoor te Oostakker (1884) en te Gent (Sint-Niklaaskerk, 1890). Op 6 mei 1887 werd hij doctor honoris causa te Leuven.

Gevierd gelegenheidsdichter en -redenaar, wijdde een groot deel van zijn activiteit aan het houden van redevoeringen voor het Davidsfonds ten gunste van „godsdienst, taal en vaderland”; hij was lid van het hoofdbestuur en stichtte in 1875 de eerste Davidsfondsafdeling, nl. die van het Land van Waas. Hij hield de feestrede op het Davidsfondscongres te Mechelen in 1885 (Over verfransching...), voerde het woord bij de onthulling van het monument voor Ledeganck te Eeklo in 1897 en van dat voor David te Lier in 1905. In de Vlaamse Academie, waarvan hij van het begin af (8 juli 1886) lid was, herdacht hij plechtig de geboorte van J.F. Willems in 1893, van P. van Duyse in 1904, van K.L. Ledeganck in '05, alsook de Guldensporenslag in 1902. Hij hield Vlaams- en Grootnederlandsgezinde toespraken op de Nederlandsche Congressen te Gent in 1891 en '99 en op het internationaal katholiek Congres te Mechelen in 1891, waar hij het verband tussen V.B. en sociale strijd aantoonde. Hendrik Claeys sprak ook de lijkredes uit voor Conscience, in 1883, en voor Gezelle, in 1899.

WERKEN: *Lijkrede van Hendrik Conscience* (1883); - *Over Verfransching in het onderwijs, in het huisgezin en in het openbaar leven*, in *De Vlaamsche Wacht* (6 september 1885); - *Vlaamsch en Katholiek*, in *Het Belfort* (1886); - *De Koninklijke Vlaamsche Academie en de Académie Royale de Belgique*, in *Verlagen en Mededeelingen van de Kon. Vl. Academie voor Taal- en Letterkunde* (1891, p. 457-464); - *Het Vlaamsch op het Congres van Mechelen* (1891, met A. de Ceuleneer).

LITERATUUR: A. de Ceuleneer, *Lijkrede*, in *Verlagen en Mededeelingen van de Kon. Vl. Academie voor Taal- en Letterkunde* (1910, p. 975-978); - L. van Puyvelde, *Hendrik Claeys*, in *Jaarboek van de Kon. Vl. Academie voor Taal- en Letterkunde* (1926).

LUDO HELSEN